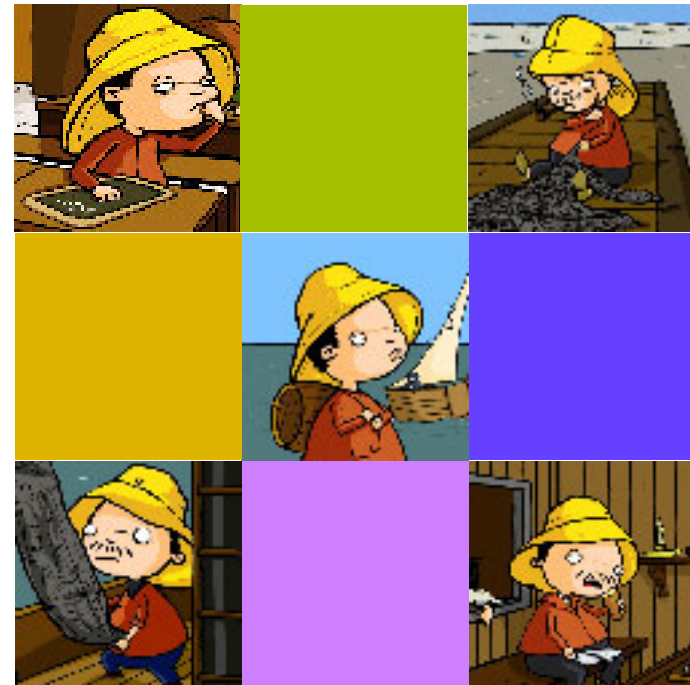

Sincfala, Museum van de Zwinstreek Knokke-Heist

Opdrachtenboekje voor het

SECUNDAIR ONDERWIJS

Graad 1 en Graad 2

KONINKRIJK

BELGIË

KOOPVAARDIJ EN ZEEVISSCHERIJ

ZEEMANSBOEKJE

afgeleverd aan:

Naam

Voornamen

Geboren te

den

Zoon van

en van

Nationaliteit

.....

.....

Afgeleverd te den

De Waterschout,

Eerst even dit lezen...

Beste scholier, leerling, student, leraar, docent!

Welkom in Sincfala, Museum van de Zwinstreek in Knokke-Heist. In het museum komen de geschiedenis van de Zwinstreek en het vroegere visserleven in Heist aan bod. Museum Sincfala is dan ook een uitstekend vertrekpunt om Knokke-Heist en de Zwinstreek te ontdekken.

Museum Sincfala is het huis van het stripfiguur Fonske Vantorre, beter bekend als Spekke. Dat is zijn lap- of bijnaam. Spekke gidst je doorheen het hele museum, waar een reeks vragen en opdrachten op je wachten.

Afhankelijk van de duur van je ontdekkingsstocht in het museum bezoek je het Oud Schoolgebouw (over het vissersleven), het Bezoekerscentrum (over de Zwinstreek) en/of de Museumtuin (garnaalschuit Jessica, veldoven, ankers, grenspalen...).

Voor elke vraag staat een pictogram. Zo zie je meteen wat bij de vraag van jou verwacht wordt:

- kijk naar de (aanvullende) informatie, die je in het museum vindt
- luister goed
- kijk na dit bezoek in de klas of thuis op internet (www.sincfala.be)
- denk na - misschien weet je het al
- doe iets

Vul voor je begint hiernaast je naam en voornamen in...

Succes!

Bezoekerscentrum Geschiedenis van 2000 jaar Zwinstreek

Het landschap verandert

De Zwinstreek is het gebied ten noordoosten van Brugge en dankt haar naam aan een stelsel van vaargeulen, waarlangs in de middeleeuwen zeeschepen tot in de Vlaamse havens konden doordringen en waarvan het Zwin de belangrijkste geul was. Het gebied wordt begrensd door de lijn Brugge-Blankenberge in het westen, de huidige kust van Zeebrugge tot voorbij Cadzand in het noorden en de lijn Brugge-Aardenburg-Oostburg in het zuiden en oosten. De huidige Belgisch-Nederlandse grens verdeelt de Zwinstreek in een Vlaams en een Zeeuws-Vlaams gedeelte, die echter historisch één geheel vormen.

- 👂 **Kijk en luister naar de film. Fonske neemt je mee op zijn reis door de tijd.**
- ✂ **Links vind je een tijdbalk van de geschiedenis van de Zwinstreek. Neem die over met de titels van de belangrijkste gebeurtenissen. Gebruik als basis de lijn hieronder. De laatste en de eerste zijn al ingevuld**

-12.000 + 1900

Van toendra
tot veen

De landbouw bloeit

Persoonsbeschrijving op

Gestalte	Oogen	Haar	Gelaatskleur
Vingerdruk		Huidbeprikking of andere bijzondere teekens	
Algemeen Stamboek van		Nr	
Stamboek van		Nr	
Handteeken van den zeeman			
		(voor adres, zie laatste bladzijde)	

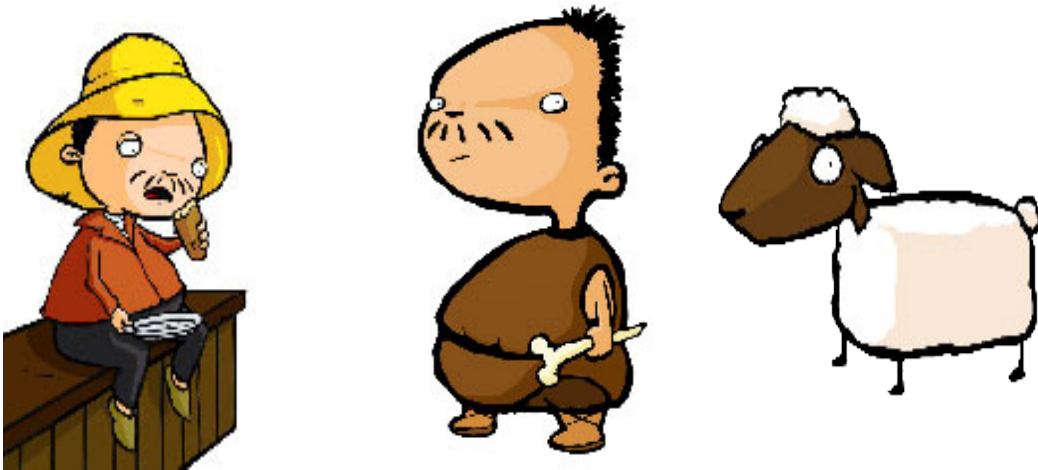

Dank je voor je bezoek aan Sincfala, Museum van de Zwinstreek in Knokke-Heist. Heb je wat kunnen opsteken tijdens het bezoek?

Meer informatie over het museum en de Zwinstreek vind je via de volgende websites:

www.sincfala.be
over Museum Sincfala, de museumcollectie, de tentoonstellingen en activiteiten
www.zwinstreek.eu

over natuur, landschap en erfgoed in de Zwinstreek

Sincfala, Museum van de Zwinstreek
Pannenstraat 140
B-8300 Knokke-Heist
Tel.: 050 630 872
Fax: 050 630 406

E-mail: sincfala@knokke-heist.be | Web: www.sincfala.be en www.zwinstreek.eu

Het landschap wordt ingepolderd

Vanaf de 11de eeuw neemt de bevolking sterk toe en is er nood aan meer landbouwgrond. In Vlaanderen worden daarom stukken schorre ingepolderd. De Vlaamse graaf Filips van de Elzas bouwt nieuwe dijken en een haven in de Zwinstreek. Brugge controleert het waterbeheer van het Zwin. Maar door de inpoldering gaat de waterloop steeds verder verzanden.

De kaart van de Zwinstreek van Jan de Hervy geeft een beeld van het Zwinland-schap in de late middeleeuwen met de nadruk op de waterwegen, sluizen en dijken. Op het beeldscherm reis je vanaf de monding van het Zwin stroomopwaarts naar Brugge. Na de monding en Sint-Anna ter Muiden, passeer je Sluis. Daarna bereik je via Hoeke, Oostkerke en Monnikerede uiteindelijk Damme. Deze plaatsen hadden tijdens de late middeleeuwen een haventje aan het Zwin. Eén voor één slibden ze dicht. Sluis was de laatste haven die bereikbaar bleef voor zeeschepen tot eind 15de eeuw.

3. 📄 De kaart van Hervy is uit welk jaar?

4. 🕒 Op de kaart ligt het noorden niet boven, op 12.00 uur. Waar dan wel?

5. 📄 De Dampierrekaart, met links het Zwin en de Scheldemonding, tekent de situatie van Vlaanderen en Zeeland in 1274 met de Schelde als historische grens tussen de twee graafschappen. Maar wanneer en waarom werd hij gemaakt?

6. 📄 Op deze kaart vind je ook Knokke en Heist (er staat: nu Cnocke).
Maar hoe heetten ze toen, volgens het opschrift?

7. 📄 Van wanneer dateert de oudste kaart van Vlaanderen?

8. 📄 Links vind je kaarten van het oude Zwin. In welk jaar was de St.
Elisabethsvloed de aanleiding voor de bouw van welke dijk?

- in het jaar ...
- aanleiding voor de bouw van de ...

34. ✂ De poster van Heist-Knokke uit 1968 steekt wel heel sterk af
t.o.v. de anderen. Teken hem.

35. 🗣 Wat wil de poster zeggen over Knokke-Heist, volgens jou?

29. 🖼️ Tekst 4: Welke schilders verfraaien het Casino? Laat twee van hun schilderijen zien

30. 🎧 Het wafelijzer verwijst naar welk beroemd "horeca-bedrijf" in Knokke?

31. Welke voorwerpen vind jij leuk uit de kast? Waarom?

32. 📄 Aan de muur richting trap hangt een poster van het Grand Hotel. Met welke vervoermiddelen kon je er komen?

33. 📄 Links op het poster wordt de trein Pullman-Expres gepromoot. Van waar naar waar ging hij toen?

Het Zwin wordt druk bevaren

Vanaf 1323 is Sluis de laatste voorhaven van Brugge. Door de verzanding zijn de andere havens dichtgeslibd. Ook Sluis is alleen nog bij vloed bereikbaar voor zeeschepen. De waren worden er overgeslagen op lichters, die ze naar Brugge varen. Sluis blijft ondergeschikt aan Brugge, de draaischijf van de Vlaamse lakenproductie. De wol komt via het Zwin uit Engeland. In Sluis komen schepen uit Noord- en Zuid-Europa het laken ophalen en meteen hun eigen goederen verhandelen. De Bruggelingen hebben het handelsmonopolie. Sluis moet zich tevreden stellen met het stapelrecht op hout en teer voor de scheepsbouw, steenkool en droge vis. Vissers uit Sluis verhandelen Noordzeevis. Vooral haring is in trek. Hanzeschepen van de Oostzee leveren hout, graan en bont uit Scandinavië, Polen en Rusland en hopbier uit Hamburg. Fransen brengen wijn en zout, Genua en Venetië kruiden, zuidvruchten, suiker en aluin van de Middellandse Zee.

9. 🎧 Luister naar de drie verhalen over het drukke Sluis in de middeleeuwen. Tekst 1 gaat over de visserij. Welke vissen werden gevangen? Noem een rode, de grootste en de meest gegeten vis.

Toeristische ontwikkeling

10. 🎧 **Luister naar tekst 3: Waarvan zijn lakens gemaakt en van waar werd het geïmporteerd?**

11. 🖨️ **De Vlamingen werden in Londen vertegenwoordigd door de Hanze. Geef een omschrijving van deze organisatie.**

12. 🖨️ **Met welke landen dreven de Vlamingen uit het Zwin vooral handel via de Hanze?**

De Engelse toeristen liggen in het begin van de 19de eeuw aan de basis van het moderne kusttoerisme in Vlaanderen. In het Engeland van de 18de eeuw zijn kuuroorden enorm populair bij hogere klassen (adel en jonge industriëlen), die de plaatsen zowel voor een gezondheidskuur als voor het society-amusement bezoeken. Het grote succes leidt tot een tekort aan minerale bronnen en nadat alle kuuroorden volzet zijn, ontdekt men de zee.

26. 🎧 **Je kunt vier teksten beluisteren. Tekst 1 gaat over het oude Heist. Welke voordelen van Heist worden geprezen? Noem er twee.**

27. 🎧 **Tekst 2 gaat over het oude Knokke. Hoe lang en breed is de dijk.**

28. 🎧 **Tekst 3: Welke bezienswaardigheden van Knokke worden genoemd? De eerste letters staan er al**

C.....

R.....

H.....

V.....

M.....

De streek bloeit weer op

Na de oorlogen van de Spaanse tijd komt er in de 18de eeuw onder Oostenrijks bestuur een landhervorming. Om te voorzien in de behoeften van de groeiende bevolking wordt het Zwingebied verder ingepolderd. Naast de aloude schapenteelt komt er intensieve landbouw met nieuwe gewassen als koolzaad, aardappelen en suikerbiet. In de 18de en 19de eeuw wordt de afwatering van de polders gemoderniseerd.

23. 📖 In de 18e eeuw onder Oostenrijks bestuur werd nieuwe landbouw gedreven. Met welke planten?

24. 📖 In de glazenkast is het gereedschap van een van de eerste Lippens' uitgesteld. Hoe heette hij, wanneer leefde hij en wat waren zijn twee functies?

25. ✂️ Maak de kwis, in het Nederlands. Hoeveel punten heb je gehaald?

Ga nu terug naar de beneden verdieping!

Oorlog verscheurt de Zwinstreek

In de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648) vormt het Zwin een frontlinie tussen de Spaanse troepen, gelegerd in de Zuidelijke Nederlanden, en het Staatse leger van de Noordelijke Nederlanden. Een geducht wapen van beide partijen is het doorsteken van de dijken. Deze inundaties richten grote vernielingen aan in de polders. Het verkeer op het Zwin wordt bemoeilijkt door de aanleg van vestingen en forten op beide oevers. De Vrede van Munster in 1648 erkent de militaire linie als staatsgrens. Nu nog vormt ze de grens tussen België en Nederland.

13. 📖 Kijk goed naar de kaart aan de muur: in de Tachtigjarige Oorlog speelde het Zwin een cruciale rol. Welke?

14. A 📖 Wat werd in de Vrede van Münster in 1648 vastgelegd over het Zwin?

14. B Is er nog steeds sprake van een grens? Van welke dan?

15. De maquette is die van Fort Isabelle. Wanneer en door wie werd het gebouwd?

16. Aan de muur hangt een doorsnede van een oorlogssituatie aan een fort. Welk leger draagt de oranje vlag?

17. Rechts naast de helmen zijn er drie soldaten afgebeeld. Hoe werden we genoemd en wat zijn hun wapens?

18. Aan de muur hangt een kaart van de Zeeslag bij Sluis. Boven aan de horizon zijn 5 steden aangegeven? Schrijf de namen van de betrokken steden boven deze lijn, volgens de kaart

19. ✂ Teken de vlag van de Galeye van Vlissingen, volgens de kaart van de zeeslag bij Sluis

20. De Zwindijken zijn kwetsbaar voor sabotage. Strategisch doorgestoken dijken veroorzaken inundaties. Deze overstromingen veroorzaken veel schade aan de landbouw in de polders. De kaart van Lucas Horenbault toont de situatie begin 17de eeuw, net voor de twaalf jaar durende wapenstilstand van 1609 tot 1621. Het noorden staat naar boven gericht. Hoe heette het fort bij Cnocke?

21. Het water tussen Sluis en de Noordzee heet niet 'Het Zwin'. Hoe dan wel?

22. Lade 4: de Caerte van 't Vrije gaat over het Twaalfjarig Bestand van ... tot ...